

PROGRAMACIÓ DELS ENSENYAMENTS EN EL SISTEMA EDUCATIU

Dades generals

- **Assignatura:** Programació dels ensenyaments en el sistema educatiu
- **Descripció:** Programar l'ensenyament en el sistema educatiu suposa sistematitzar el procés d'ensenyament - aprenentatge per assegurar que aquest sigui el més coherent amb els objectius educatius que es pretenen. Aquest procés requereix una presa de decisions constant per determinar els objectius, els continguts, les metodologies, les activitats i les avaluacions que definiran la pràctica educativa. Definició dels elements bàsics dels programes d'activitat física i esport; Planificació del procés d'ensenyament - aprenentatge segons el context; Anàlisi del procés d'ensenyament- aprenentatge.
- **Crèdits ECTS:** 6 FORMACIÓ BÀSICA
- **Curs:** 2n
- **Durada:** Semestral (2n semestre)
- **Idioma principal de les classes:** Català / Castellà
- **S'utilitza oralment la llengua anglesa en l'assignatura:** Gens (0%)
- **S'utilitzen documents en llengua anglesa:** Gens (0%)
- **Professorat:** **Jesús Martí Esteller**

Competències

Competències bàsiques

- CB2. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi;
- CB3. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica;
- CB4. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat;
- CB5. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia

Competències transversals

- B1. Aprendre a aprendre.
- B3. Aplicar pensament crític, lògic i creatiu, demostrant dots d'innovació.
- B4. Treballar de forma autònoma amb responsabilitat i iniciativa.
- B5. Treballar en equip de forma col·laborativa i responsabilitat compartida

Competències nuclears

- C1. Dominar en un nivell intermedi una llengua estrangera, preferentment l'anglès.
- C2. Utilitzar de manera avançada les tecnologies de la informació i la comunicació.
- C3. Gestionar la informació i el coneixement.
- C4. Expressar-se correctament de manera oral i escrita en una de les dues llengües oficials de la URV.

Competències específiques

- A1. Dissenyar, desenvolupar i avaluar els processos d'ensenyament i aprenentatge, relatius a l'activitat física i l'esport amb atenció a les característiques individuals i contextuals de les

persones.

- A2. Promoure i avaluar la formació d'hàbits perdurables i autònoms de pràctica de l'activitat física i de l'esport.
- A4. Identificar, analitzar i aplicar els principis anatòmics, fisiològics, biomecànics, comportamentals i socials, als diferents camps de l'activitat física i l'esport.
- A6. Identificar els riscos que es deriven per a la salut, de la pràctica d'activitats físiques inadequades.
- A7. Planificar, desenvolupar i avaluar la realització de programes d'activitats físicoesportives.
- A9. Seleccionar i saber utilitzar el material i equipament esportiu, adequat per a cada tipus d'activitat.

Resultats d'Aprenentatge

1. Conèixer els elements condicionants de la programació.
2. Analitzar les implicacions del context escolar i curricular a l'hora de planificar una intervenció docent.
3. Elaborar, en grup, una programació didàctica per a un curs d'ESO.
4. Comentar i revisar el treball propi perquè esdevingui coherent amb el projecte d'elaboració d'una programació d'etapa construït en gran grup.
5. Dissenyar unitats de programació coherents amb la programació d'etapa.
6. Identificar temes socialment sensibles a l'hora de dissenyar i desenvolupar pràctiques educatives d'EF
7. Construir sessions d'Educació Física emmarcades en les diferents unitats de programació
8. Analitzar críticament articles de temàtica psicopedagògica relacionats amb la programació i la intervenció docent.

L'assignatura es desenvolupa a partir d'exposicions teòriques, anàlisi de documents i resolució de casos.

Algunes sessions pràctiques seran d'assistència obligatòria.

El primer dia de classe es presentarà l'assignatura i s'ampliarà tota la informació que es detalla en aquesta programació.

Continguts

1. La programació. Introducció
 - 1.1. Definició i funcions de la programació
 - 1.2. Fases de la programació
 - 1.3. Factors que intervenen en la programació
 - 1.3.1. Factors bàsics: professors, alumnes, contingut
 - 1.3.2. Factors determinants: context de centre, context curricular
 - 1.3.3. Factors de decisió: objectius, continguts, metodologia, criteris d'avaluació
2. La programació d'etapa
 - 2.1. Concreció de les competències bàsiques per a l'àrea
 - 2.2. Redacció dels objectius de curs en clau competencial
 - 2.3. Desenvolupament i seqüenciació dels continguts en els diferents cursos
 - 2.4. Redacció de la tendència metodològica
 - 2.5. Els criteris d'avaluació
 - 2.6. Seqüenciació i temporització de les unitats didàctiques
 - 2.7. Recursos
 - 2.8. Atenció a la diversitat

3. La programació d'aula

3.1. Elaboració de les unitats didàctiques

Activitats

Tipus d'activitat	Hores amb professor	Hores sense professor	Total
Activitats introductòries	2	0	2
Classes magistrals	25	30	55
Seminari (conferència docent)	6	10	16
Intervenció educativa	7	20	27
Elaboració UD	20	30	50
Total	60	90	150

Les dades que apareixen a la taula de planificació són de caràcter orientatiu, considerant l'heterogeneïtat de l'alumnat.

Avaluació i qualificació

Activitats d'avaluació

Activitat d'avaluació	Competències	Descripció de l'activitat	%
Elaboració d'una programació	CB2, CB3, CB4, CB5 B1, B3, B4, B5 C1, C2, C3, C4 A1, A2, A4, A6, A7, A9	Elaborar i presentar una programació.	50
Examen teòric de continguts	B1, B3, B4, B5 C1, C2, C3, C4 A1, A6, A7 CB2, CB3, CB4, CB5	Examen teòric amb preguntes de desenvolupament sobre el temari de l'assignatura.	40
Tasques de seguiment del curs	CB5, B4, C2, A1	Realització de tasques d'avaluació continuada durant el curs.	10

Caldrà seguir les normes de presentació de treballs i de citació bibliogràfica d'EUSES.

Qualificació

Avaluació continuada:

- Per poder optar a l'avaluació continuada s'ha d'haver assistit, com a mínim, al 80% de les sessions i haver entregat les activitats d'avaluació continuada dins dels terminis establerts. Si no s'assisteix, cal justificar degudament l'absència.

Avaluació final:

- L'alumnat que ha assistit al 80% de les sessions podrà recuperar les parts suspeses. En el cas d'haver suspès l'examen teòric haurà de fer un examen final de continguts sobre tot el temari amb una nota màxima de 10. En el cas d'haver suspès la programació la podrà tornar a presentar en l'avaluació final incorporant les millores sol·licitades amb nota màxima de 7.
- L'alumnat que no ha complert els requisits per a l'avaluació continuada haurà de presentar-se a l'avaluació final on haurà de realitzar l'examen final de tots els continguts teòrics i pràctics de l'assignatura i entregar la Programació. La nota màxima a la que s'optarà serà de 10. No se li guardarà cap nota de les aconseguïdes durant el curs si no s'opta a l'avaluació continuada.
- L'alumne que es presenti directament a avaluació final haurà de comunicar-ho al professor i haurà de realitzar l'examen final teòric (nota màxima 10) i entregar la programació en la data de l'avaluació final amb nota màxima 10 amb dos requisits:
 - Fer un mínim de dues tutories prèvies a l'entrega.
 - Un cop corregida i donada la nota no tindrà dret a una segona entrega.

Criteris específics de la nota No Presentat:

Es considerarà un alumne no presentat aquell que ha realitzat menys del 50% de les activitats d'avaluació continuada o no s'ha presentat a l'avaluació final o a l'avaluació única.

Referències bibliogràfiques

Arnold, J.P. (1991). *Educación Física, movimiento y currículum*. Madrid: Morata.

Bengués, L. (2005). *Fundamentos transversales para la enseñanza de los deportes de equipo*. Barcelona: Inde.

Blázquez, D. (2006). *La gestión de la clase en Educación Física*. Barcelona: Inde.

Blázquez, D. i Sebastiani, E. (2009). *Enseñar por competencias en Educación Física*. Barcelona: Inde.

Busquets, D.; Ballús, E.; Cabré, M. i Fontanet, A. (2005). La construcció de les relacions interpersonals en l'actual context escolar. *Revista Catalana de pedagogia*, (3), 183-195

Delors, J. (1996). *Educació: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: UNESCO.

Díaz, J. (2005). *La evaluación formativa como instrumento de aprendizaje en Educación Física*. Barcelona: Inde.

Florence, J.; Brunelle, J. i Carlier, G. (2000). *Enseñar Educación Física en Secundaria. Motivación, organización y control*. Barcelona: Inde.

Frailé, A. (Coord.) (2004). *Didáctica de la Educación Física. Una perspectiva crítica y transversal*. Madrid: Biblioteca Nueva.

Giné, N. i Parcerisa, A. (Coord.) (2003). *Planificación y análisis de la práctica educativa*. Barcelona: Graó.

Hernández, F. i Ventura, M. (1992). *La organización del currículum por proyectos de trabajo*. Barcelona: Graó.

Lozano, L. i altres (2003). La unidad mínima de programación en educación física. La sesión: teoría y ejemplos comentados. International teaching congress on physical education. Games and sports in the 21th century society. Jerez de la Frontera. Cádiz (España).

Lleixà, T. (2003). *Educación física hoy. Realidad y cambio curricular*. Barcelona: ICE-HORSORI.

Morin, E. (2002). *Los siete saberes necesarios para la educación del futuro*. Barcelona: Paidós.

Ramos, L. i Del Villar, F. (2005). *La enseñanza de la Educación Física*. Madrid: Síntesis.

Seners, P. (2001). *La lección de Educación Física*. Barcelona: Inde.

Siedentop, Daryl (1998). *Aprender a enseñar la educación física* . Barcelona: INDE. [Catàleg](#)

Soler, S.; Prat, M.; Juncà, A. i Tirado, M.A. (2007). *Esport i societat: una mirada crítica*. Vic: Eumo.

Viciana, J. (2002). *Planificar en Educación Física*. Barcelona: Inde.

Viciana, J.; Salinas, F. i Lozano, L. (2006). La planificación de la sesión de Educación Física: tipos de sesiones y ejemplos. *Lecturas: Educación Física y Deporte*. Recuperat a www.efdeportes.com/efd97/planif.htm

Assignatures recomanades

1. Desenvolupament motor i iniciació esportiva
2. Jocs i habilitats motrius bàsiques
3. Principis didàctics de l'activitat física i l'esport